

HÖGSKRIFTEN

HÖGSKOLAN I JÖNKÖPING • NUMMER 2 • JUNI 2014

Jubileumsfesten 2014

Vilken stämning!

» En växande högskola
i en växande stad

» Högskolan i Jönköping
antar utmaningen

HÖGSKRIFTEN

HÖGSKOLAN I JÖNKÖPING är en stiftelsehögskola med rätt att utfärda examina på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå. Verksamheten präglas av entreprenöranda, internationalisering och samverkan med näringsliv och samhälle. Utbildning och forskning bedrivs inom fyra fackhögskolor:

- Hälsohögskolan
 - Högskolan för lärande och kommunikation
 - Internationella Handelshögskolan
 - Tekniska Högskolan
- Högskoleservice är högskolans serviceorganisation.

HÖGSKOLAN I JÖNKÖPING har ca 10 000 studenter, ca 730 årsarbetare och omsätter ca 800 mnkr.

VISION Vi bygger ett internationellt universitet i Jönköping som attraherar väl kvalificerade, uppfinningsrika och företagsamma människor från hela världen. Vi bidrar till ett hållbart ekonomiskt, socialt och kulturellt välbefinnande i regionen där vi verkar, och banar väg för kunskapsbaserad innovation och företagsamhet.

Högskriften är högskolans tidning som vänder sig till högskolans vänner och personal. Högskriften ges ut med fyra nummer per år. Detta är ett jubileumsnummer som även skickas till högskolans alumner.

ANSVARIG UTGIVARE:

Maria Isaksson, HR- och kommunikationschef

REDAKTÖR: Sofie Säaf

NOTISREDAKTÖR: Lena Halldorf

LAYOUT: Maria Jacobsson

PRODUCERAS VID: Marknadsavdelningen, Högskolan i Jönköping

TRYCK: Ark-tryckaren

UPPLAGA: 25 000 ex.

OMSLAGSBILD: September. Foto: Oskar Pollack

ADRESS: Högskolan i Jönköping
Högskriften, Box 1026, 551 11 Jönköping

E-POST: hogskriften@hj.se

NÄSTA NUMMER: Oktober 2014

ISSN: 1104-3687

HÖGSKRIFTEN: www.hj.se/hogskriften

NEWS IN ENGLISH: www.ju.se

SOCIALA MEDIER: @hogskolanijkg, #juontour, facebook.com/Hogskolanijonkoping

ETT FYRFALDIGT LEVE FÖR HÖGSKOLAN I JÖNKÖPING!

20 år har gått sedan högskolan blev stiftelsehögskola 1994. Som 20-åring har Högskolan i Jönköping nu hunnit bli både myndig och körkortsinnehavare – en del av vuxenlivet. Men den har inte en tanke på att slå sig till ro. Som 20-åring är den nyfiken på livet och framtiden, på alla möjligheter som ligger framför.

Nyligen kom glädjande resultat från Urank, den oberoende ranking som jämför Sveriges högskolor och universitet. Högskolan i Jönköping är rankad som den bästa högskolan i Sverige. Ja faktum är att vi är högre rankade än flera universitet, det ni!

Inför vårt jubileumsfrände fick vi frågor om vad en ung högskola i sina bästa år skulle vilja ha i present. Vi i högskolans ledning hade en idé. Varje aktningvärt lärosäte med minst 20 år på nacken bör ha sin egen roddklubb.

Rodd är en gammal fin akademisk tradition, och nu råkar det vara så att på Munksjön, alldeles intill campus, har kommunen skapat en roddbana av internationell standard. Tänk er ett båthus vid Munksjöns strand nedanför Campus Arena. För våra studenter, för staden.

TACK för alla generösa bidrag som strömmat in från våra samarbetspartners i samband med jubileet. Snart kan vi ta upp kampen i rodd med Uppsala och Lund, och inte minst Oxford och Cambridge.

20 år – och vi har ett mål. Vi blickar utåt och framåt. Vi bygger ett internationellt universitet här i Jönköping. Ett universitet som attraherar uppfinningsrika och företagsamma människor från hela världen till vår region. Man kan säga att vi vill locka hit fler smålänningar – från hela världen.

Några kanske tror att det är omöjligt att bygga ett internationellt universitet i Jönköping. Men då glömmer ni vår historia. Då glömmer ni att 1994 fanns här folk som trodde på det omöjliga. De fick för sig att här skulle byggas en internationell handelshögskola i Jönköping. Och helst en teknisk högskola också. Och en lärarhögskola, och en hälsohögskola...

Säkert var där folk som skrattade åt dessa planer. Men skrattar bäst som skrattar sist. Det som ansågs omöjligt före 1994 har inte bara visat sig vara möjligt utan faktiskt blivit verklighet.

Och det är tack vare högskolans medarbetare, samarbetspartners, studenter och alumner – ni är alla en del i vad vår högskola är, och i vad vår högskola ska bli. Det är ju ni som är den uppfinningsrikedom och den företagsamhet som vi vill ska driva Högskolan i Jönköping framåt.

Jag önskar er alla en riktigt skön sommar!

Anita Hansbo

ANITA HANSBO REKTOR

Innehåll

NUMMER 2 • JUNI 2014

- 4 Högskolan i Jönköping genom historien
- 6 "Vi antar utmaningen"
- 7 Från studenternas ögon
- 8 Då och nu – 1994 och 2014

- 10 Högskolans jubileumsfest
- 14 Expert på gånganalys och expertvittne
- 15 I vetenskapens tjänst
- 16 Hej alumner – vad gör ni nu?

FOTO: PATRIK SVEDBERG

Världsrekord i gjutning

Tekniska Högskolan (JTH) är tillsammans med COMPtech först i världen med att lyckas gjuta en rekordtunn komponent för telekomindustrin.

Gjutningsförsöken som ledde fram till världsrekordet genomfördes i forskningsprojektet Rheocom. Fokus i forskningen är semisolidgjutning som innebär att man under gjutning använder halvstelnat material istället för material som är helt smält.

Ett av projektets syften är att utveckla gjutningsprocessen för att kunna gjuta telekomponenter med så tunna väggsektioner som möjligt. Ju tunnare väggarna är i en komponent, desto bättre blir värmetransporten. Därmed är det lättare att hantera värmeutvecklingen i komponenterna.

– En del av forskningen går ut på att ta gjutprocesser dit ingen tidigare varit och det har vi verkligen lyckats med. Som ett led i arbetet med att gjuta material med hög värmeledningsförmåga har vi lyckats att gjuta ett radiofilter i en legering som vanligtvis är mycket svårgjuten, säger Anders Jarfors, forskningsledare för Material och tillverkning.

Den svårhanterade legeringen består av aluminium och kisel, med en kiselhalt på 2,5% – en mycket låg kiselhalt i gjutning.

– Att i full industriell skala kunna gjuta en så komplex produkt med väggjocklekar ned till 0,35 mm i ett mycket svårgjuten material, är världsunik! Detta är ett resultat av forskning och teknikutveckling finansierat av KK-Stiftelsen och av ett nära samarbete mellan JTH och COMPtech. Nu har vi verkligen visat att vi är en ledande aktör inom semisolidgjutning, säger Anders Jarfors.

FOTO: PATRIK SVEDBERG

Sveriges bästa högskola

Högskolan i Jönköping får bäst betyg av alla högskolor när landets lärosäten rankas i den oberoende undersökningen Urank.

Högskolan rankas på trettonde plats totalt, vilket är högst av alla högskolor med allmänt utbildningsutbud, och högre än flera av de unga universiteten. Dessutom är högskolan bäst på

internationalisering inom området humaniora-samhällskunskap.

Inom hela området humaniora-samhällsvetenskap ligger högskolan på topp 5; inom socionom på plats tre och ekonomi på plats fem. Inom området teknik avancerar högskolan i rankingen och ligger på plats åtta i landet. www.urank.se

5

år

firar Jönköping Academy for Health and Welfare i år. Jönköping Academy är en arena för samproduktion av kunskap och utbildning mellan akademi och praktik, mellan högskolan, kommunerna och Landstinget i Jönköpings län.

– Det finns gap mellan det som görs och det vi vet att man skulle kunna göra och borde göra. Tvärvetenskap och interaktiva forskningsmodeller mellan akademi och praktik är avgörande för att överbrygga dessa gap, säger enhetschef Marlene Ockander.

Forskningen inriktar sig på ständiga förbättringar för hälsa och välfärd. Det regionala engagemanget är starkt.

– Några projekt som är på gång just nu handlar om hur kommunerna ska kunna

FOTO: ÖSKAR POLLACK

Marlene Ockander, enhetschef
Jönköping Academy.

förbättra integration av nyanlända, hur samarbetet kan se ut mellan olika instanser för en mer samordnad planering för barn och unga, och hur vi kan använda oss av nationella registerdata för att utveckla vård och omsorg. Vi ingår också i ett samarbete för framtidens tekniska innovationer som riktar sig till äldre.

En viktig del är den nära samverkan med The Dartmouth Institute och professor Paul Batalden, som har varit en föregångare inom området.

– Genom forskningen och utbildningarna vill vi bidra till bättre hälsa och välfärd. Och det finns så otroligt mycket att göra, säger Marlene Ockander.

Högskolan i Jönköping genom historien

1897

De första sjuksköterskorna examineras av Landstinget i Jönköpings län.

1979

Lärarstudenter besöker C F Mott College of Education utanför Liverpool under det första internationella studentutbytet.

1987

Munksjöskolans högskoleutbildningar inom vårdsektorn får namnet Hälsohögskolan.

1996

Första professorsinstallationen äger rum i Kristine kyrka.

ARKIVBILD JÖNKÖPINGS-POSTEN

1995

Högskolan får rätt att ge doktorsexamen i fyra handelshögskoleämnen. Forskarutbildning startar.

FOTO: PATRIK SVEDBERG

1947

Folkskoleseminariet som senare blev Lärarhögskolan i Jönköping startar. Cavalli-Björkmans villa var platsen för lärarutbildningen de första 20 åren.

TECKNING AV BENGT GÖRAN

1994

Högskolan blir stiftelsehögskola med fackhögskolorna Högskolan för lärarutbildning och kommunikation, Internationella Handelshögskolan, Ingenjörshögskolan.

1994

Fadderföretagsverksamheten startar.

REKTORER VID HÖGSKOLAN

Stiftelsen Högskolan i Jönköping

Anita Hansbo 2010-
Thomas Andersson 2004-2010
Clas Wahlbin 1994-2004

Högskolan i Jönköping

Agne Boeryd tf. 1990, tf. 1993-94
Lars Amtén 1990-93
Nils Gruvberger vik. på deltid 1986-88
Ingvar Törnqvist tf. 1982-83, 1983-90
Yngve Glenow 1977-82

FOTO: SAM ARVIDSSON

2000

Högskolan för lärande och kommunikations nya lokaler invigs.

2002

Hälsö högskolan ingår i stiftelsen.

2001

Science Park Jönköping startar.

FOTO: PATRIK SVEDBERG

2005

Högskolebiblioteket utses till Årets Bibliotek i Sverige.

FOTO: PATRIK SVEDBERG

2009

Tekniska Högskolan utses till Årets teknikutbildare.

FOTO: PATRIK SVEDBERG

2007

Ingenjörshögskolan blir Tekniska Högskolan.

2010

Högskolan får rätt att ge licentiat- och doktorexamen inom det tekniska området Industriell produktframtagning.

FOTO: PATRIK SVEDBERG

2025

1997

Det nya högskoleområdet invigs med rektors kansli, Internationella Handelshögskolan, Högskolebiblioteket och lokaler för Högskoleservice.

FOTO: KONTRAST FOTO

1998

Dåvarande Ingenjörshögskolan flyttar till nya campus.

2004

Högskolan får rätt att ge doktorexamen inom hela det humanistiskt-samhällsvetenskapliga vetenskapsområdet.

FOTO: PATRIK SVEDBERG

2013

Campus Arena, högskolans egen friskvårdsanläggning, invigs.

FOTO: PATRIK SVEDBERG

2008

Jönköpings Studentkår firar 60 år.

FOTO: PATRIK SVEDBERG

2014

Högskolan i Jönköping firar 20 år som stiftelsehögskola.

– EN MIX AV UPPFINNINGSRIKA och företagsamma människor från hela världen ger både framgång för högskolan och viktig kompetens för näringslivet, säger rektor Anita Hansbo.

FOTO: DENISE PERMERUD

VISION

Vi bygger ett internationellt universitet i Jönköping som attraherar väl kvalificerade, uppfinningsrika och företagsamma människor från hela världen. Vi bidrar till ett hållbart ekonomiskt, socialt och kulturellt välstånd i regionen där vi verkar, och banar väg för kunskapsbaserad innovation och företagsamhet.

På väg mot Jönköping International University

»Vi antar utmaningen«

20 år som stiftelsehögskola – vad händer under de kommande 20 åren?

– Nu fortsätter vi bygga ett internationellt universitet här i Jönköping, säger rektor Anita Hansbo.

– Sektorn för högre utbildning blir allt tuffare och det är en ökad kamp om studenter, personal och finansiering. Självklart ska Högskolan i Jönköping vara med i matchen. Då måste vi rikta blicken utåt.

Jönköping International University 2025 sattes på pränt för mer än ett år sedan i högskolans vision. Visionen tar fasta på högskolans styrkor och bygger vidare på dem. Internationalisering, entreprenörskap och samverkan.

SMÅLÄNNINGAR FRÅN HELA VÄRLDEN

– En dimension av Jönköping International University är en internationell miljö på campus med en hög andel lärare och studenter från många olika länder. Mixen av

uppfinningsrika och företagsamma människor. Jag brukar säga att vi vill locka hit småläningar från hela världen.

Redan i dag kan högskolans studenter läsa delar av sin utbildning i ett annat land, och många internationella studenter och lärare finns på plats i Jönköping.

– Men internationalisering är inte bara att plugga utomlands. Det är att ha en interkulturell förståelse som alltmer krävs i alla yrken, vare sig du kommer att jobba i Sverige eller utomlands efter examen.

GLOBALA MEDBORGARE I JÖNKÖPING

– Internationalisering på högskolan är att bidra till idén att vår region är en del av världen. Att internationalisering och re-

gional utveckling går hand i hand. Att vår forskning är av internationellt intresse.

Ett internationellt universitet i Jönköping skulle stärka regionen. Näringslivets företag och organisationer får tillgång till kompetens genom forskare och studenter som söker sig hit.

– Det lilla företaget i Gnosjö eller i Tranås som exporterar sin produkt över hela världen behöver rätt kompetens för att kunna växa.

»Internationalisering är inte bara att plugga utomlands«

I det långa perspektivet vill högskolan skapa globala medborgare och delta i att lösa globala utmaningar och problem.

– Högskolan är på rätt väg, men självklart är det ett stort arbete kvar att göra. Vi är 20 år unga, nu fortsätter vi att utvecklas och förbättras. Vi antar utmaningen, säger Anita Hansbo.

Från studenternas ögon

Jönköpings Studentkår grundades 1947 av de som läste på lärarseminariet i Jönköping, men innefattar nu studenterna vid samtliga fyra fackhögskolor.

Här listar kårordförande Jonathan Frylén de viktigaste händelserna för Studentkåren de senaste 20 åren.

1998 blir **Studenternas Hus** nytt kårkansli på campus. Studentkåren flyttar från Tändsticksområdet och kommer närmare studenterna.

2002 ansluter **Hälsöhögskolan till stiftelsen** och Hälsosektion blir en del av Jönköpings förenade studentrörelse.

2007 får **Studentkåren en heltidsanställd kårhusföreståndare** och Akademien går från att ha stora brister till att inom några år bli en välrenommerad och kvalitativ verksamhet. 2013 blev Akademien, som en av Sveriges första nattklubbar, ett IQ-projekt.

2010 försvinner **kårobligatoriet** men i Jönköping väljer man, tack vare formen som stiftelsehögskola, att behålla ett obligatoriskt medlemskap i Studentkåren. Jönkö-

pings Studentkår omorganiseras och stöps om, arvoderade sektionsoordförande införs och studentkårens presidium får förändrade uppgifter.

2011 får **hemsidan en fullvärdig engelsk version**. Det kännetecknar en viktig milstolpe i Studentkårens förändringsarbete för inkludering av alla medlemmar.

2013 rankas **kåren 3:a i Europa** i undersökningen International Student Barometer. Bland internationella studenter som utnyttjar studentkåren visar sig nöjdheten vara så hög att Jönköping placerar sig på tredje plats i hela Europa. Bedriften upprepar sig 2014 och visar att det inte rör sig om en slump.

2013 **Campus Arena invigs** och innebär målgången på en tio år lång strävan från Studentkårens håll.

NY LEDNING PÅ STUDENTKÅREN

FOTO: STUDENTKÅREN

Till sommaren tar **Toni Subotin** och **Matt Evans** över posten som ordförande respektive vice ordförande för Jönköpings Studentkår.

Toni Subotin studerar Grafisk design och webbutveckling på Tekniska Högskolan. Som ordförande kommer Toni att prioritera studenterna intresse för Studentkåren, Studentkårens transparens och studenternas likabehandling.

Matt Evans, som kommer från England, läser sin master i International Logistics & Supply Chain Management på Internationella Handelshögskolan.

– My main focus will be to continue the internationalization of the university but to also not lose site of it's Swedish foundations in both education and innovation.

Hur ser Studentkåren på framtiden?

– Jönköpings Studentkår kommer inom några år förhoppningsvis vara en internationell studentkår med engelska som genomgående organisationsspråk. Drömmen är att kunna inhysa all verksamhet, inklusive vårt kårhus Akademien, på Campus. I övrigt så är Jönköpings Studentkår ett reaktivt verktyg för studenterna och framtidsförhoppningen är att vi ska behövas mindre och mindre för att förbättra för studenter. I drömmen är studentlivet så bra att en studentkår ter sig överflödigt, säger Jonathan Frylén, ordförande.

FOTO: PATRIK SVEDBERG

DÅ & NU

– en växande högskola i en växande stad

20 år har gått sedan Högskolan i Jönköping blev en stiftelsehögskola. I dag finns högskolan samlad på ett gemensamt campus mitt i stan och med samarbetspartners i hela regionen. Mycket har hänt under åren, och både högskolan och Jönköping har utvecklats och växt.

Högskolan i Jönköping	1994	2014
Antal registrerade studenter	4 447	9 634
Personal (årsarbeten)	234	733
Internationella studenter	70	1 500
Utresande svenska studenter	40	481
Fadderföretag	45	800
Partneruniversitet	3	360
E-böcker på Högskolebiblioteket	0	95 700
E-tidskrifter	0	18 200
Fysiska böcker	87 290	175 356

Jönköpings kommun	1994	2014
Invånare	113 557	130 798
Aktiebolag	3 384	5 855
Sysselsatta	50 861	68 294
Inpendling till kommunen	6 681	12 134
Utpendling från kommunen	3 868	7 985
Personer med eftergymnasial utbildning	6 141	18 677
Personer med forskarutbildning	165	465
Andel av befolkning med eftergymnasial utbildning, minst tre år	8 %	20 %
Sysselsatta inom restaurangbranschen	787	1 582

Minns du ditt 1994? Det var året då...

Carl Bildt var statsminister, fram tills riksdagsvalet då Ingvar Carlsson tillträdde.

Forrest Gump visades på bio.

Sverige grävde guld i fotbolls-VM i USA och tog brons.

OS hölls i Lillehammer i Norge.

Mobiltelefonen utsågs till årets julklapp.

Nelson Mandela blir Sydafrikas president.

Ace of Base, Green Day, Lisa Ekdal och Nordman låg på topp-listorna.

Dreamhack, världens största datorfestival, arrangerades för första gången.

Fram till 2014 har:

29 313

personer har tagit

37 847

examen från Högskolan i Jönköping.

117

doktorer promoverats efter avklarad doktorsexamen.

127

professorer installerats.

29

hedersdoktorer promoverats.

1 000

företag startats genom Science Park Jönköping.

Det var då...

"Under 1994/95 har biblioteket byggt upp en informationsstruktur på www/Internet och kan nu erbjuda studenter och forskare avancerad sökning via datanätet."

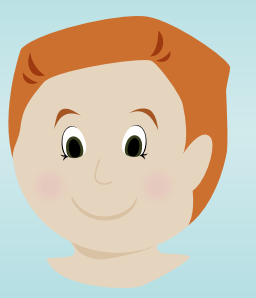
(ur Högskolan i Jönköpings verksamhetsberättelse 1994/1995)

De vanligaste namnen bland studenterna:

1994

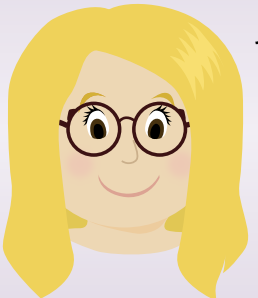
Anna (134 st)

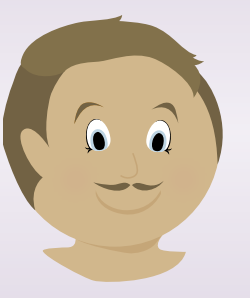
Fredrik (71 st)

Johansson (249 st)

2014

Anna (227 st)

Johan (97 st)

Johansson (351 st)

KÄLLA: JÖNKÖPINGS KOMMUN, HÖGSKOLAN I JÖNKÖPINGS ÅRSREDOVISNING 1994 OCH 2013, HÖGSKRIFTEN NR 2 1994, WIKIPEDIA. FOTO: JÖNKÖPING ENERGI (VY ÖVER JÖNKÖPING), REGERINGSKANSLIET (CARL BILDT), JOHN LEFFMANN (MOBILTELFONER), RIKARD SÖDERBERG (DREAMHACK).

Petra "September" Marklund var kvällens huvudnummer på den stora utomhusscenen på campus.

Grattis Stiftelsen Högskolan i Jönköping!

3 500 studenter, anställda, alumner, högskolans vänner och samarbetspartners fanns på plats den där lite magiska kvällen i maj då Högskolan i Jönköping firade 20 år som stiftelsehögskola.

SOLEN KUNDE VERKLIGEN inte stråla mer än den gjorde fredag 23 maj i Jönköping. Klockan 17 var allt riggat, stora scenen uppbyggd, mattälten på plats laddade med hamburgare, wraps och smäländsk ost-

kaka, artisterna värmdde upp rösterna i sina loger och högsommarvärmen gjorde gästerna svettiga redan innan festen hade börjat.

Mingel, skratt och prat, gäster i alla åldrar, musik från nu och då, dans och under-

hållning – och framträdanden både på scen och på hustaken. Ett firande som det anstår en 20-årig akademiker. En kväll att minnas.

Högskolan i Jönköping vill tacka alla som var där och firade!

Stora scenen mitt på campus.

Rockabillybandet Top Cats.

Kolla in gästernas instagrabilder från kvällen #ju20

Disco inpå småtimmarna.

En av kvällens artister var Eric Gadd.

Mia Isaksson och Calle Rydberg.

Trummästaren Sebastian Ring.

Huskvarna Drum Corps.

Margareta Persson, tidigare riksdagsledamot och ledamot i stiftelsestyrelsen, Peter Persson, riksdagsledamot och Johan Svedberg, ledamot i stiftelsestyrelsen.

Håkan Axelsson, FöretagsCatering.

Bengt Andersson, tidigare ordförande i stiftelsestyrelsen och vd Husqvarna och Karin Oldaeus, CFO Husqvarna.

Johan Roos, vd Internationella Handelshögskolan, Ewa Wigaeus Tornqvist, vd Hälsö högskolan, Mats Jägstam, vd Tekniska Högskolan, Stephan Rapp, vd Högskolan för lärande och kommunikation, Helena Zar Wallin, vd Högskoleservice, Anita Hansbo, rektor, Jonathan Frylén, ordförande Studentkåren, Lars Niklasson, prorektor.

Röster om högskolan:

"Det största hindret för tillväxten i länet företag är kompetensförsörjningen. Med det konstaterandet i ryggen beslöt sig Handelskammaren Jönköpings län för 20 år sedan, tillsammans med ytterligare några parter, att göra vad som behövdes göras för att förverkliga en Högskola i Jönköping. Resultatet blev en stiftelsehögskola. Vad länets näringsliv skulle vara utan högskolan är omöjligt att föreställa sig. Jag vill dock hävda att högskolan är den kanske viktigaste tillväxtmotorn i Jönköpings län. Handelskammaren Jönköpings län ser fram emot att vara en nära samarbetspartner till högskolan också under de kommande 20 åren."

JONAS EKEROETH, VD HANDELSKAMMAREN JÖNKÖPINGS LÄN

"Högskolan är mycket viktig för regionens utveckling – att skapa ett bra liv i ett attraktivt län. Vi vill attrahera och behålla unga människor och det kan vi med en aktiv och spännande högskola. Kompetens och kompetensutveckling ger våra invånare och företag möjlighet att utvecklas. Det goda samarbete vi har och som gjort att vi kunnat bygga upp och sätta "Jönköping Academy for Health and Welfare" på kartan med en unik masterutbildning i förbättringskunskap och ledarskap samt förbättringsforskning ska vi vara rädda om och utveckla vidare tillsammans med länets kommuner."

AGNETA JANSMYR, LANDSTINGSDIREKTÖR

Camilla Littorin, näringslivschef Jönköpings kommun och Anna Mårtensson, kommunalråd.

Musikalgruppen Showtime.

Maria Friedner, konferencier.

DJ Mikael Nilsson.

Jönköpings roddsällskap skänkte en roddbåt i jubileumsgåva.

FOTO: MARIE EINEMO, DANIEL EKMAN, ALEXANDER GRAHN, MARIA JACOBSSON, DENISE PERMERUD OCH OSKAR POLLACK.

"Högskolans betydelse för Jönköping kan inte överskattas. Verksamheten är av fundamental betydelse som ett centrum för vetenskap, forskning och utbildning för hela Jönköpingsregionens näringsliv och offentliga sektor. Jönköping är på frammarsch och högskolan spelar naturligtvis en betydande roll i denna utveckling som en motor för kompetensförsörjning, entreprenörskap och tillväxt."

MATS GREEN, KOMMUNSTYRELSENS ORDFÖRANDE, JÖNKÖPINGS KOMMUN

FOTO: JÖNKÖPINGS KOMMUN

"Vår region hade inte varit där den är idag utan högskolan. Med sitt stora entreprenörshjärta och starka internationella fokus är och förblir högskolan en av regionens viktigaste motorer för förnyelse och tillväxt, där man både utbildar framtidens entreprenörer och arbetskraft samt bedriver forskning på hög nivå. Vi på Science Park ser högskolan som fundamentet för att skapa en attraktiv region för både människor och företag."

DAN FRIBERG, VD SCIENCE PARK JÖNKÖPING

FOTO: PATRIK SVEDBERG

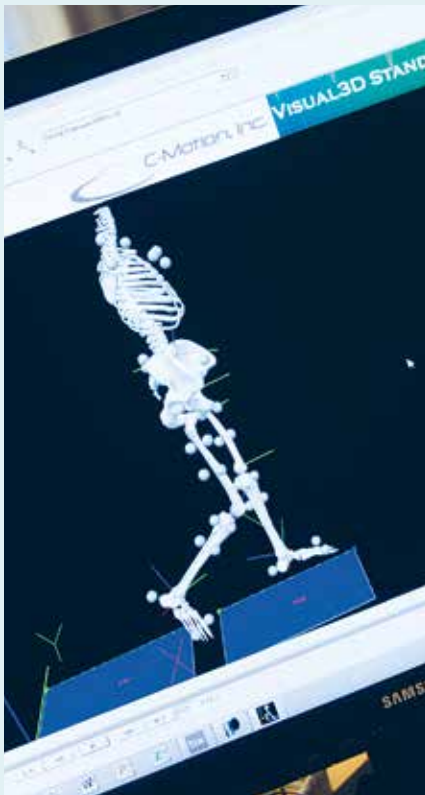
"Högskolan är en mycket betydelsefull "motor" i länets utveckling. De tjugo år som gått har varit framgångsrika och där högskolan har förstärkt länets position till att vara i framkant i nytänkande och initiativkraft. En viktig del därvid utgörs av det fina samarbete som Regionförbundet har med högskolan, och vi ser med tillförsikt fram mot fortsatt samverkan i regionen inför den kommande 20 åren."

ROLF PERSSON, REGIONDIRKTÖR

Expert på gånganalys och expertvittne

– Man börjar stabilisera sin gång redan i 7-årsåldern. Om man inte får några skador håller den gångstilen i sig högt upp i åldern, berättar Nerrolyn Ramstrand, expert på gånganalys och analys av rörelsemönster hos människor.

NERROLYN SOM ÄR en av få disputerade inom ortopedteknik i Sverige, och i världen, sitter vid sin dator och ser små bollar röra sig på skärmen. Hon parar ihop bollarna med rätt kroppsdel och lägger till ett skelett för att tydligare se rörelsemönstret. I labbet på Hälsohögskolan genomförs en gånganalys. Bland annat mäts golvreaktionskraften och på skärmen dyker det upp streck och vinklar som markerar riktning på kraften och hur foten är placerad i relation till ankel, knä och höft.

– På Hälsohögskolan arbetar vi mycket med proteser och ortoser. Genom en gånganalys kan vi se vad som händer om vi byter ut ett hjälpmedel. Hur förändras gångstilen och gör det någon skillnad för balansen?

Labbet på Hälsohögskolan är ett av de mest utrustade i Sverige och används flitigt både inom ortopedtekniska forskningen och inom ortopedingenjörsutbildningen.

I POLISENS TJÄNST

I ett av Nerrolyns forskningsprojekt analyseras polisens arbetssituation. Ett av resultaten visar att poliser generellt är trötta och att de har mer ryggsmärtor än resten av befolkningen.

– Ett av resultaten visar att när poliserna bär utrustning finns en minskning av rota-

tionen i bål, bäcken och höfter jämfört med när de inte bär någon utrustning och att poliserna håller armarna längre ifrån kroppen då de använder utrustningen. Detta är oroande då det visat sig att sådana rörelsemönster medför en ökad aktivering av skulder- och nackmuskulaturen och alltså en ökad belastning på skuldror och nacke som högst troligen kommer att leda till skador.

ANLITAD SOM EXPERTVITNE

Nerrolyn forskar inte bara om polisens arbetssituation. Hon hjälper även till som expertvittne vid rättegångar. Första gången det hände var efter det omtalade helikopter-rånet i Stockholm 2009. På övervakningskameror hade polisen sett en man med speciell gångstil och Nerrolyn blev inkallad som expertvittne.

– Jag skriver utlåtanden någon gång per år. Eftersom allt är visuellt och det inte finns några mått blir det en subjektiv bedömning. Men jag vill försöka hitta ett sätt som gör det mer objektivt, säger hon.

Därför har Nerrolyn, med hjälp av Science Park Jönköping, utvecklat en idé som ska kunna göra detta. Just nu håller hon på med en marknadsundersökning av den hemliga produkten och när resultatet från den är klar kan nästa steg påbörjas.

NERROLYN RAMSTRAND

- Ålder: 39
- Bor: Örserum
- Docent i ortopedteknik vid Hälsohögskolan
- Född i Australien
- Doktorsexamen vid LaTrobe University i Melbourne
- Arbetat som programansvarig på avdelningen för ortopedteknik vid British Columbia Institute of Technology i Vancouver, Canada
- Kom till Jönköping 2003

Nerrolyn placerar markörer på benen som sedan visas som röda prickar på skärmen. På så vis kan en persons gångstil analyseras.

FOTO: DENISE PERMERUD OCH OSKAR POLLACK

Börje Johansson var en av högskolans första professorer 1994

I vetenskapens tjänst

– Det bästa med de här 20 åren är det stora antalet fina doktorsavhandlingar i nationalekonomi vi producerat. Det säger professorn som uppnått akademiska titlar, vunnit utmärkelser, träffat nobelpristagare och bjudits på middag av kungen.

HAN ÄR EN BOHUSLÄNNING som ägnat livet åt vetenskap och ekonomi. Han har arbetat bland annat Stockholm, Umeå, Göteborg, Trondheim, Wien, Kyoto, Melbourne och Boston. De senaste 20 åren har Jönköping och Internationella Handelshögskolan varit hans bas.

– Det mesta som händer har stora inslag av slump, säger Börje.

Och vilken bra slump det blev. Börje Johansson är en av dem som byggt upp och utvecklat forskningsmiljön för nationalekonomi och regional ekonomi i Jönköping. Den är en av spetsplatserna i världen inom sitt område. Han är ämnesföreträdare för nationalekonomi och har under åren varit mycket engagerad i undervisningen på alla nivåer, från grundnivå till avancerade forskarkurser.

REGIONAL EKONOMI I TOPPKLASS

2000 blev Börje föreståndare, eller "President" som det heter, för den internationellt framstående organisationen ERSA, European Regional Science Association. Efter honom var de följande föreståndarna Charlie Karlsson och Åke E. Andersson, även de

professorer i nationalekonomi vid Internationella Handelshögskolan.

– Det visar höjden på vår forskning här. Ingen från Danmark, Finland eller Norge har varit President i ERSA, säger Börje.

Två nobelpristagare har valt Jönköping som en plats värd att besöka, under Börjes influenser. Dels Robert Mundell, som fick Nobel Memorial Prize in Economics 1999, och dels Paul Krugman, ekonomipristagare 2009.

– Inför varje nobelprisutdelning håller kungen en middag med pristagarna och särskilt inbjudna gäster. 2009 var jag en av gästerna och fick möjlighet att stifta bekantskap med Paul Krugman. Året därefter var han sedan en av deltagarna på ERSA-konferensen som vi arrangerade.

RIKA SAMARBETEN

Hur har er forskning blivit så framgångsrik?

– Vi har rekryterat bra folk med rätt forskningsprofiler. Och vi har tillgång till väldigt rika data som ger oss en stark grund i forskningen. Vi fick också snabbt ett väl fungerande samarbete med statistikforskningen här på Internationella Handelshög-

skolan. Det är ovanligt att man samarbetar över gränserna så.

– Ett annat plan vi varit framgångsrika inom är att vi i dag har lika många kvinnliga som manliga forskare. Nationalekonomi har tidigare varit känt för att vara extremt mansdominerat, säger Börje Johansson.

PÅ GÅNG

Men utmärkelser och titlar är inte det viktiga för Börje. Det är i vetenskapen och de nya kunskaperna man utvecklas.

– Just nu deltar jag i ett mycket intressant projekt för att klargöra hur mångfald i en urban region främjar innovationsaktiviteter och nya företag.

Och Börje har inga planer på att lämna Jönköping än så länge. Hans dotter har nyligen börjat plugga på högskolan. Vad hon läser? Nationalekonomi, så klart.

NÅGRA NEDSLAG I BÖRJE JOHANSSONS 20 ÅR PÅ HÖGSKOLAN I JÖNKÖPING

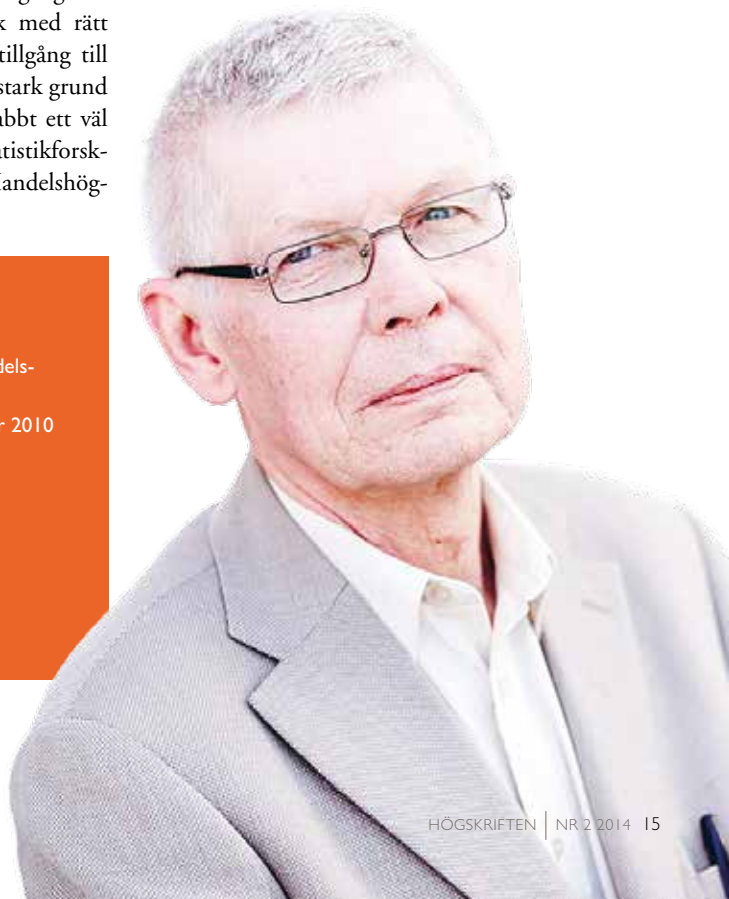
- Mottagare av "The 2013 European Investment Bank European Prize in Regional Science"
- Redaktör för tidskriften "Annals of Regional Science"
- President för European Regional Science Association (ERSA) 2000-2003
- Föreståndare för Centre of Excellence for Science and Innovation Studies (CECIS), ett forskningscenter i sam-

arbete mellan Internationella Handelshögskolan och KTH i Stockholm

- ERSA-konferensen på högskolan år 2010 där cirka 1 000 av världens mest framgångsrika forskare inom regionalekonomi deltog
- Välkomnat två nobelpristagare i ekonomi till högskolan
- Handlett ca 40 doktorander

2014 mottog Börje Johansson Högskolan i Jönköpings förtjänsttecken som ges till personer som gjort insatser av vikt för högskolan.

FOTO: PATRIK SVEDBERG

Hej alumner – vad gör ni nu?

Yrsa Jarl

ÅLDER: 29

NUVARANDE JOBB: Arbetar som kurator på Kvinnokliniken på Ryhov. "Det är superspännande! Socialt arbete på sjukhus. Den perfekta Hälsokombinationen!"

UTBILDNING:

Socionomprogrammet

EXAMENSÅR: 2014

Hanna Ahonen

ÅLDER: 30

NUVARANDE JOBB: Universitetsadjunkt på tandhygienistprogrammet, Hälsohögskolan

UTBILDNING:

Tandhygienistprogrammet

EXAMENSÅR: Tandhygienistexamen

2005, Kandidatexamen oral hälsovetenskap 2006, Magisterexamen oral hälsovetenskap 2013

Adam Jarl

ÅLDER: 36

NUVARANDE JOBB: Laboratorierna Värnamo, Landstinget i Jönköpings län

UTBILDNING: Biomedicinsk analytikerprogrammet inriktning laboriemedicin

EXAMENSÅR: 2012

"Det var en trevlig, liten klass vi hade. Jag tyckte om att vara på föreläsningar och att plugga till tentor."

Lina Magnusson

ÅLDER: 36

NUVARANDE JOBB: Doktorerar i hälsa och vårdvetenskap på Hälsohögskolan. Disputerar i höst

UTBILDNING: Ortoped-ingenjörsprogrammet

EXAMENSÅR: 2002

Jonas Ankarberg

ÅLDER: 37

NUVARANDE JOBB: Personalhandläggare på Länsstyrelsen i Jönköping

UTBILDNING:

Personalprogrammet

EXAMENSÅR: 2013

"HLK satsar mycket på praktik inom yrkesområdet. Det är det som gett mig jobb och att jag har fått en så bra bild av yrket under den perioden."

Ellen Källner

ÅLDER: 33

NUVARANDE JOBB:

Klasslärare i skolår 4

UTBILDNING: Lärare med inriktning mot tidigare skolår, Ma/NO

EXAMENSÅR: 2006

"VFU:n är det jag har haft mest praktisk nytta av sen jag började jobba. Det var bra att få komma till olika arbetsplatser, för det fungerar väldigt olika beroende på var man är."

Per Ramsö

ÅLDER: 29

NUVARANDE JOBB: Video Editor and Digital Media Manager, Australien

UTBILDNING: Medie- och kommunikationsvetenskapliga programmet

EXAMENSÅR: 2011

"HLK lade stort fokus på att lära oss att vara kritiska, innovativa och självständiga. Det är kunskap som jag fortfarande har mycket stor nytta av. Teknologin, inom alla områden, utvecklas konstant, men de grundläggande tankesätten är fortfarande desamma."

Victor Frössling

ÅLDER: 25

NUVARANDE JOBB: Copywriter

UTBILDNING: Medie- och kommunikationsvetenskap, inriktning PR/Marknadskommunikation

EXAMENSÅR: 2013

"Mitt bästa minne är från min utlandstermin där jag fick uppleva Paris tillsammans med människor från hela världen. Att till exempel dricka vin uppe vid Sacré-Cœur en varm vårväll är svårslaget."

Dandan Lu

ÅLDER: 31

NUVARANDE JOBB: Sales Administrator, Scania Sales, Kina
UTBILDNING: International Logistics and Supply Chain Management
EXAMENSÅR: 2010

"JIBS gav en solid kunskapsbas och förmågan att kommunicera med människor från hela världen. Vi fick lära oss att våga möta utmaningar, att vara kreativa, öppna för att lära oss nya saker, uthålliga, och inte vara rädda för att misslyckas."

David Arkhult

ÅLDER: 26

NUVARANDE JOBB: Festivalgeneral på Brännbolls-yran och tv-programledare
UTBILDNING: International Management
EXAMENSÅR: 2013

"Mina fyra år på JIBS var fullständigt magiska. De flesta roliga minnen från studietiden har allt som oftast sin början med att jag lärde känna nya människor. Vare sig det var på campus, Akademien eller på insparken så är ett öppet sinne och rätt inställning inför att träffa nya bekanskap grunden till ett rikt socialt studentliv."

Elin Berlin

ÅLDER: 29

NUVARANDE JOBB: EU-rådgivare på Swerea Swecast/Enterprise Europe Network i Jönköping.
UTBILDNING: International Economics and Policy
EXAMENSÅR: 2010

"Utbildningen höll en hög kvalitet utan att bli varken för svår eller för enkel. De många partneruniversitet som fanns att välja bland för utbytesstudier var också ett stort plus. Om man är intresserad av EU-frågor, globalisering, utrikeshandel, utrikespolitik eller liknande internationella frågor, så är JIBS rätt skola!"

Gustav Röcklinger

ÅLDER: 29

NUVARANDE JOBB: Corporate Finance Analyst på McQueen Ltd, England
UTBILDNING: Civilekonomprogrammet
EXAMENSÅR: 2011

"Möjligheterna till utlandsstudier var en av de saker som tilltalade mig mest, precis som chansen att studera tillsammans med internationella studenter redan i Sverige. Några av kurserna hölls på svenska, men de flesta var på engelska. Det gjorde mig väl förberedd för vidare studier utomlands."

Snart ett eget 20-årsjubileum!

Fredrik Elgh

ÅLDER: 43

NUVARANDE JOBB: Avdelningschef Maskinteknik, Tekniska Högskolan (JTH)
UTBILDNING: MSc Maskinteknik inriktning Produktutveckling och design. Doktorsexamen från Chalmers men verksam doktorand vid JTH.
EXAMENSÅR: 2002

"Jag började min bana på dåvarande Ingenjörshögskolan 1995 med studier till högskoleingenjör. Därefter har jag arbetat som laboratorieingenjör, adjunkt, programansvarig, doktorand, forskningsledare och docent. Sedan 2012 är jag avdelningschef. Det bästa med att jobba på JTH är den framåtanda som finns kombinerat med fantastiska kollegor och möjligheten till individuell utveckling."

FOTO: KINDBOMS FOTOTELE

Sara Olsson

ÅLDER: 29

NUVARANDE JOBB: Business Navigation Team Leader på IKEA
UTBILDNING: Logistik och ledning
EXAMENSÅR: 2010

"Min utlandstermin i Hong Kong har nog bjudit på de starkaste minnena. Där bodde jag med min man på 17 m² med ett duschdraperi som toalettdörr, det var allmänt accepterat att sova på lektionerna och att komma sent var inga problem även om det bara var en kvart kvar på lektionen. Lite bak-och-fram jämfört med vad jag är van vid."

FOTO: JULIA CALBEVA

Johanna Linder

ÅLDER: 29

NUVARANDE JOBB: Supply Chain ansvarig för Läkare utan gränser i Sydsudan.
UTBILDNING: Logistik och ledning
EXAMENSÅR: 2008

"Genom utbytesstudenterna träffade jag en holländsk vän. Han testade snus under ett grupparbete, reste runt i Sverige och var en oduglig men rolig gruppmedlem. Nyss var jag och hälsade på honom på Madagaskar där han jobbar nu. Tänk att vi utvecklades åt samma håll på något vis!"

Marie Karlsson Carruthers

ÅLDER: 35

NUVARANDE JOBB: Technology Integration Manager på Doosan Babcock i Skottland
UTBILDNING: Industriell ekonomi och produktion
EXAMENSÅR: 2001

"Jag trivdes väldigt bra i Jönköping och vi förbereddes väldigt bra inför arbetslivet. Det är ofta saker som jag lärde mig under studietiden i Jönköping som gett mig ett extra försprång här i Skottland."

Shopping på nya sätt med smartphones

Instagrambilder på din kompis i två olika tröjor från ett provrum. Musik i dina öron medan du handlar. En app för din inköpslista. Sedan merparten av svenska konsumenter skaffade sig smarta mobiltelefoner har sättet vi shoppar på förändrats.

Om detta är Mart Ots, föreståndare för Media Management and Transformation Centre vid Internationella Handelshögskolan, övertygad.

– Förr pratade man mycket om e-handel, att den skulle slå ut den fysiska butiken. Men så kommer det inte att bli. Vi ser att människor gillar att handla. Man vill kunna klämma på grejer, och det finns en social dimension, säger Mart som nu tillsammans med kollegorna Benjamin Hartmann och Hamid Jafari ska djupdyka i ämnet.

MMTC har beviljats 1 992 000 kronor i forskningsmedel av Handelsns utvecklingsråd. Mart och hans kollegor ska studera hur vårt shoppingbeteende förändras av smartphones

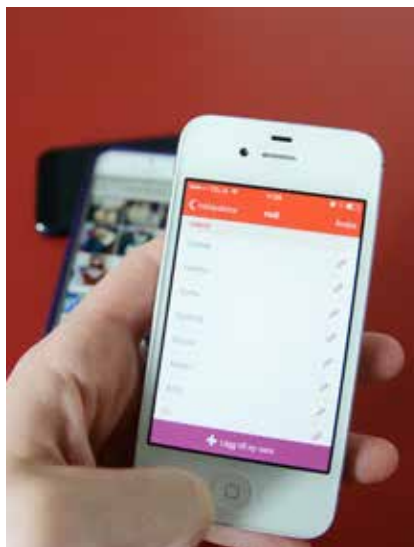

FOTO: MARIA JACOBSSON

– och hur handlarna kan använda sig av detta beteende för att göra upplevelsen i den fysiska butiken till något speciellt. Forskningsprojektet drar igång i september och ska pågå i två år.

FOTO: SIMON SIKHOSANA

Forskning för barnens bästa – ett internationellt lagarbete

FORSKARGRUPPEN CHILD och Institutet för handikappvetenskap arrangerade i slutet av maj en heldag om barn i behov av särskilt stöd och delaktighet i hem, förskola och skola. Cirka 60 svenska forskare och de internationellt sett främsta forskarna inom området från USA, Portugal, Sydafrika, Australien och Belgien deltog.

– Vår forskning är ett internationellt lagarbete. Genom att utbyta erfarenheter mellan länder kan vi bygga upp en omfattande kunskap om delaktighet i vardagen för barn och ungdomar med funktionsnedsättningar och långvariga sjukdomar, säger forskningsledare professor Mats Granlund.

FOTO: PATRIK SVEDBERG

Hallå där!

Kristofer Månsson som doktorerat i både statistik och nationalekonomi och nyligen blev klar med sin andra doktorsavhandling på två år.

Två avhandlingar inom loppet av två år – hur är det ens praktiskt möjligt?

– Att jag är på en institution med både nationalekonomi och statistik är en förutsättning för att jag ens skulle få idén att disputera även i nationalekonomi. Jag har hela tiden blivit uppmuntrad av mina huvudhandledare att arbeta inom båda ämnena. Det har också funnits ett nära samarbete mellan statistikerna och nationalekonomerna som varit viktigt för mig när jag doktorerat i båda ämnena. Hårt arbete och bra handledning inom både statistik och nationalekonomi gjorde det möjligt att under så pass kort tid genomföra detta.

Vad handlar dina avhandlingar om?

– I den första avhandlingen utvecklar jag olika statistiska metoder för att exempelvis analysera ekonomiska data. I den andra avhandlingen tillämpar jag metoder för att analysera olika ekonomiska teorier varav jag själv har utvecklat flera av metoderna.

Vad har du på gång framöver – skissar du redan på avhandling nummer 3?

– Nu ska jag absolut inte disputera igen eftersom det är ganska hårt arbete som ligger bakom det. Målsättningen är istället att utvecklas som ekonometriker.

Ekonometri innebär hur man använder statistiska metoder för att utvärdera nationalekonomiska teorier.

FOTO: DENISE PERMERUD

Högskolans förtjänsttecken

ges till personer som gjort insatser av stor vikt för Högskolan i Jönköping. 2014 gick utmärkelsen till Eva Ronström för att ha byggt upp och systematiskt arbetat med Högskolan i Jönköpings övergripande kvalitetssystem, samt till professor Börje Johansson, som du kan läsa mer om på sidan 15.

Nationell satsning för att höja kvaliteten på lärarutbildningen

Högskolan i Jönköping har utsetts av Universitets- och högskolerådet (UHR) för ett försök med lämplighetsprövning bland sökande till lärar- och förskolläraryrket.

Försöksverksamheten kommer att starta hösten 2015 och berör då sökande till förskolläraryrket. Där krävs att de sökande, förutom generell behörighet, också genomgår särskild lämplighetsprövning.

Högskolan har också utsetts att ingå i

regeringens försöksverksamhet med övningskolor och övningsförskolor. Det innebär att lärarstudenter får möjlighet att göra verksamhetsförlagd utbildning vid särskilt utvalda övningskolor i länet, där personalen också erbjuds kompetensutveckling

– Detta ger oss möjlighet att ytterligare höja kvaliteten på lärarutbildningen. Vi var till exempel först ut bland lärarutbildningarna med att sätta ett lägsta värde för högskoleprovet, säger Stephan Rapp, vd vid Högskolan för lärande och kommunikation.

GRATTIS ALLA NYUTEXAMINERADE – LYCKA TILL I FRAMTIDEN!

FOTO: DENISE PERMERUD

Volvo-chef ny forskningsledare på Tekniska Högskolan

MAGNUS GRANSTRÖM, med 15 års erfarenhet från ledande positioner inom Volvokoncernen, är ny forskningschef på Tekniska Högskolan (JTH) från och med 1 augusti.

– Högskolan i Jönköping är en modern, hungrig och aktiv högskola och jag ser fram emot att vara med och utveckla forskningen vid JTH tillsammans med regionala, nationella och internationella partners, säger Magnus Granström.

FOTO: ANDERS ODMAN

De senaste disputationerna vid Högskolan i Jönköping

ULLI SAMUELSSON

Högskolan för lärande och kommunikation

Disputerade 24 januari med avhandlingen "Digital (o)jämlighet? IKT-användning i skolan och elevers tekniska kapital".

JOHAN P LARSSON

Internationella Handelshögskolan

Disputerade 11 april med avhandlingen "Nonmarket Interactions and Density Externalities".

INGER JANSSON

Hälsöhögskolan

Disputerade 11 april med avhandlingen "On the nature of work ability".

ANN ÖHMAN SANDBERG

Högskolan för lärande och kommunikation

Disputerade 28 maj med avhandlingen "Hållbar programutveckling – en studie av betydelsen av expansivt lärande och delvis delade objekt".

ANNA KARIN AXELSSON

Hälsöhögskolan

Disputerade 27 maj med avhandlingen "Children with profound intellectual and multiple disabilities and their participation in family activities".

FORSKARFREDAG

— En del av europeiska Researchers' Night —

Är du nyfiken på hur forskare arbetar? Vill du veta mer om aktuella forskningsresultat, eller kanske prova på något spännande experiment? Välkommen till Forskarfredag, den 26 september 2014, på Högskolan i Jönköping!

Ur programmet: Forskarstationer på campus / Science Café / Låna en forskare / Science After Work på Spira / Installationsföreläsningar

Läs mer på hj.se/forskarfredag